

T.C.
DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
RODİ ÇOCUK VE GENÇLİK MERKEZİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar, Kuruluş

Amaç

MADDE 1-Bu Yönetmeliğin amacı, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi il sınırları içerisinde sosyal tehlikelerle karşı karşıya olan ve sokakta yaşayan çocuklar ile sokakta çalıştırılan çocuk ve gençlerin rehabilitasyonları ve topluma yeniden kazandırılmalarını sağlamakla görevli Rodi Çocuk ve Gençlik Merkezinin kuruluş ve çalışma esaslarını, hizmet standartlarını belirlemek, ilgili kişiler ve kurumlar arasında eşgüdümü sağlamak ile hizmetin en etkili ve verimli şekilde yürütülmesine ilişkin kuralları saptamaktır.

Kapsam

MADDE 2- Bu Yönetmelik, sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocukları ve gençleri bedensel, ruhsal ve duygusal, sosyal gelişimleri açısından tehlike yaratabilecek risklerden korumak, temel gereksinimlerini gidermelerine yardımcı olmak, gerektiğinde geçici olarak barınmaları için gerekli hizmetleri sunmak veya sunulmasını sağlamak, belirli bir süreç sonunda kendi kendilerine yeterli hale gelmelerini sağlayıcı her türlü sosyal hizmet müdahaleleri ile rehabilite edici mesleki çalışmaları gerçekleştirmek amacıyla hizmet sunan Rodi Çocuk Ve Gençlik Merkezini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- Bu Yönetmelik, 03.07.2005 tarih ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendi ve 18'inci maddenin 1'inci fıkrasının (m) bendi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- Bu yönetmelikte geçen;

- a) Belediye: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesini,
- b) Daire Başkanlığı: Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığını,
- c) Merkez: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Rodi Çocuk ve Gençlik Merkezini
- d) Şube Müdürlüğü: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, Çocuk Hizmetleri Şube Müdürlüğü
- e) Sosyal Servis: Sosyal Servis, Müdürlük veya Merkezde görevli sosyal çalışmacı, sosyolog, psikolog ve çocuk gelişimciden oluşur.
- f) Sorumlu: Merkezden sorumlu olan kişiyi,
- g) Genç: 18 yaşını tamamlamış olmakla birlikte, kişisel özellikleri sebebiyle mesleki müdahale kapsamına giren ve hizmet sunulmaya uygun nitelikte sokakta çalışan genci
- h) Sokakta Çalıştırılan Çocuk: Ailesiyle ilişkisi az veya çok devam etmekle birlikte günün önemli bir bölümünde, aile denetimi ve desteği olmaksızın, yaşadığı mekândan uzakta kendi isteği veya ailesinin isteği ile çalıştırılan, eğitim olanaklarından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmış 18 yaşını doldurmamış çocuğu,
- i) Sokakta Yaşayan Çocuk: Ailesi ile ilişkisi az olan, ailesi olmayan, evden atılan, evden kaçan ve günün tamamını sokakta geçirip, gereksinimlerinin tamamını veya önemli bir kısmını sokakta karşılayan 7-18 yaş grubu çocuğu,
- j) Önder Çocuk: Sokakta çalıştırılan çocuklar arasından seçilen, mesleki müdahalelerden hızlı ve olumlu şekilde yararlanma yetenek ve becerisine sahip olduğu Merkez tarafından belirlenmiş ve sokaktaki çocuklarla olumlu ve başarılı ilişkiler kurarak onları sokağın

tehlikelerinden ve olumsuz etkilerinden uzaklaştırmada meslek elemanlarına yardımcı olabilecek nitelikte çocuğu,

- k) Sokak Çalışması: Sokakta veya çocukların yoğun olarak bulunduğu yerlerde yapılan psiko-sosyal inceleme, gözlem, teşhis, tespit ve mesleki müdahale süreçlerini içeren çalışmayı,
- l) Açık Kapı Sistemi: Çocukların Merkezin sunduğu her türlü hizmetten kendi istekleri ile yararlanmalarını ve ayrılmalarını
- m) Meslek Elemanı: Sosyal Çalışmacı, psikolog, sosyolog, çocuk gelişimciyi,
- n) Gezici Ekip: Sokak çalışmalarını yürüten meslek elemanlarından, önder çocuklardan hizmetin gerekliliği doğrultusunda resmi veya gönüllü sağlık, hukuk ve eğitim kurum ve kuruluşlarından katılabilecek temsilcilerden oluşan ekibi ifade eder.

Kuruluş

MADDE 5-Rodi Çocuk ve Gençlik Merkezi, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Meclisinin onayı alınmak suretiyle Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığının Çocuk Hizmetleri Şube Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet yürütür.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkez Yapısı ve Görevler

Kurul ve Komisyonlar

MADDE 6-Merkezde; Koordinasyon ve Değerlendirme Kurulu, Sosyal Servis ve ilgili yönetmelik gereği komisyon ve kurullar bulunur.

Personel

MADDE 7-Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı Çocuk Hizmetleri Şube Müdürlüğü tarafından belirlenen sayı ve niteliklere uygun olarak tercihen alan deneyimi olan meslek elemanları arasından belirlenen bir sorumlu, sosyal çalışmacı, sosyolog, psikolog, çocuk gelişimci, öğretmen ile yardımcı ve teknik hizmetler sınıfından gerekli görülen diğer personel, tam ya da yarı zamanlı olarak atanır ve/veya görevlendirilir.

Fiziki Şartlar

MADDE 8-Fiziki şartlar aşağıdaki gibidir:

- a) Çocuklar için özellikle trafik yönünden tehlike yaratmayan, sakin fakat merkezi ve ulaşım elverişli bir noktada olmalıdır,
- b) Yangından korunma ve ısıtma sistemi bakımından uygun nitelikleri taşımaktadır, kalorifer ve diğer ısıtma araçları çocuklar için tehlike yaratmayacak şekilde olmalıdır.
- c) Odalarının bol ışıklı, kolaylıkla havalandırılabilir taban ve duvarlarının çocuklara zarar vermeyecek malzeme ve/veya boya ile kaplanmış olması gerekir
- d) Rodi Çocuk ve Gençlik Merkezi'nin tefrişinde, eşyaların basit ve kolay temizlenebilir nitelikte olmasına, lüzumu halinde kullanılacak tıbbi araç-gereç ve ilaçların çocukların ulaşamayacağı ayrı bir bölümde bulundurulmasına dikkat edilir,
- e) Çocukların psiko-sosyal gelişimlerine yardımcı eğitim araç ve gereçleri ile donatılmalıdır.

Çocukların Yaş Grubu

MADDE 9-Merkezde 18 yaşını doldurmamış kişilere hizmet verilmesi esastır. Ancak Merkezin bulunduğu ilin özellikleri nedeniyle ve ihtiyaç duyulması halinde 18 yaşını tamamlamış gençlere de geçici bir süre hizmet verilebilir.

Merkez Sorumlusunun Görevleri

MADDE 10 -Merkez Sorumlusunun görevleri şunlardır:

- a) Merkezin işletilmesinde ve yönetilmesinde koordinasyonu sağlama,
- b) Kaliteli hizmet verilebilmesi için gerekli tedbirleri almak,
- c) Görevli personelin eğitimi ile ilgili tedbirleri almak ve bunun için gerekli çalışmaları yapmak,
- d) Merkezin temizlik ve sağlık şartlarına uygunluğuyla ilgili tedbirler almak
- e) Mevzuatın gerektirdiği diğer kayıt ve evrakların düzenli olarak tutulmasını ve saklanmasını sağlamak, Merkezdeki çocuklarla ilgili değerlendirmeleri yaparak ilgili birim/birimlere tekliflerde bulunmak,
- f) Bağlı olduğu Şube Müdürlüğü ile gerekli bilgi ve belgeleri paylaşmak, verilen görevleri yerine getirmek,
- g) Sorunları çözme becerisine sahip olmak ve Merkez ile ilgili teknik ve idarî sorunlarla ilgilenmek.

Merkezin Görevleri

MADDE 11- Merkezin görevleri şunlardır:

- a) Sokakta yaşayan ve/veya çalıştırılan çocukların, sokakta karşılaşabilecekleri her türlü tehlikeden korunması amacıyla gerekli sosyal hizmet programlarını hazırlamak ve uygulamak,
- b) Çocuklarla ilgili her türlü idarî ve meslekî kayıtları tutmak, belgeleri saklamak,
- c) Çocukların ve ailelerin iş ve meslek sahibi edinmek üzere eğitilmeleri ve işe yerleştirilmesine yönelik gerekli çalışmaları yürütmek, ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve eşgüdümü sağlamak,
- d) Ekonomik yoksunluk içerisinde olduğu tespit edilen çocukların ve ailelerinin, sosyal yardım kaynaklarından ve kurumlarından yararlanmalarını sağlamak,
- e) Çocukların sosyalleşmesini sağlayıcı her türlü sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikleri düzenlemek veya organize etmek,
- f) Sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocuklara ailelerine ve topluma yönelik her türlü sosyal hizmet programlarını hazırlamak ve uygulamak,
- g) Konuyla ilgili kamu ve gönüllü kuruluşlar ve kişiler ile iş birliği yapmak, eşgüdüm içinde çalışmayı sağlayıcı önlemleri almak,
- h) Gezici ekipler aracılığıyla sokakta yaşayan veya çalıştırılan çocuklarla ilgili nicel ve nitel bilgileri toplamak; bu bilgilerin yorum ve değerlendirmesini yapmak; izlenecek strateji ve uygulanabilecek mesleki müdahale yöntem ve teknikleri belirlemek; bu doğrultuda gerekli mesleki çalışmaları yapmak,
- ı) Merkezle ilgili her türlü yönetsel iş ve işlemleri yerine getirmek, amaca uygun diğer çalışmaları yapmak, Merkez kayıtları, çalışma raporlarını düzenli aralıklarla ilgili makamlara iletmek.

Merkeze Kabul, Merkezdten Ayrılış ve Çıkış

MADDE 12-Merkeze çocuk kabulünde aşağıdaki kurallara uyulur:

- a) Merkeze gelen her çocuk ve gencin geçici kaydı yapılır. Geçici kayıt süresi 15 ila 30 gün arasındadır. Bu süre içerisinde çocuk ve gencin hangi hizmetlerden yararlanacağına ilişkin ayrıntılı sosyal inceleme veya durum değerlendirme raporu meslek elemanları tarafından hazırlanır.
- b) Meslek elemanları tarafından hazırlanan sosyal inceleme veya durum değerlendirme raporunda; çocuğun ailesinin ve yaşadığı çevrenin durumu, çocuğun merkez hizmetlerinden yararlanıp yararlanamayacağı, çocuğa, ailesine ve yakın çevresine ne tür hizmetlerin, ne kadar süreyle verileceği ve çocuğun gelişimi açısından uygun görülen müdahale yöntemleri ve tavsiye edilen görüş ve yaklaşımlara yer verilir.
- c) Çocuk hakkında hazırlanan bu rapor, Şube Müdürünün başkanlığında sosyal servis elemanları ve birim sorumlusu tarafından incelenir, tartışılır ve karara bağlanır.

- d) Çocuğun ve gencin alacağı hizmete ilişkin ayrıntılı sosyal inceleme veya durum değerlendirme raporu meslek elemanları tarafından hazırlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çalışma Kuralları ve İşleyiş

Temel İlkeler

MADDE 13-Merkezin çalışma ilke ve kuralları şunlardır:

- a) Türkiye Cumhuriyeti’nce de imza altına alınarak kabul edilen, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni temel ilke olarak kabul eder,
- b)18 yaşını doldurmamış kişilerin ilgi, ihtiyaç ve gelişim özelliklerini göz önünde bulundurarak; fiziksel, bilişsel, ruhsal ve sosyal gelişimlerini sağlayacak uygun koşulları hazırlamak,
- c) Her koşulda çocuğun yüksek yararını benimsemektir.
- d) Sokakta karşılaşılabilecek tehlikelere karşı koruyucu, önleyici ve engelleyici tedbirler almak.
- e) Merkez sokakta yaşayan ve çalıştırılan çocuklara sosyal hizmet açısından müdahale etmede mesleki serbestliğe ve profesyonelce karar verme hak ve yetkisine sahiptir.
- f) Merkezin çocuklara ve ailelerine yönelik hizmetlerinde çocuğun ve ailenin kişilik haklarının korunması ve çalışmaların mesleki gizlilik kuralları içinde yürütülmesi esastır.
- g) Sosyal yaşamdan dışlanan dezavantajlı toplumsal kesim olan çocuk işçilerin öz-yönetim ve öz-yeterlilik kapasitelerini artırmak amacıyla sokak, mahalle ve kent düzeyinde dayanışma, işbirliği ve etkileşimin geliştirilmesine yönelik çalışmalarda bulunmak
- h) Bağımlılık yerine bağımlılık üretme, öz-yeterlilik ve öz-yönetimi teşvik etme
- ı) Sosyo-ekonomik güçlenme, ekonomik ve psikolojik tahribatı giderme ve kentsel yaşama etkin katılımı sağlama amacıyla yoksullukla mücadele etmek.

İşleyiş

MADDE 14- İşleyişe ilişkin ilke ve kurallar şunlardır:

- a)Koordinasyon ve Değerlendirme Kurulu, Merkezde görevli sosyal çalışmacı, sosyolog, psikolog, çocuk gelişimci, öğretmeni ve Merkezin temel vasfına uygun teknik nitelikteki ve Şube Müdürü’nün uygun gördüğü diğer personelden oluşur. Kurul toplantılarına, diğer merkezlerden, kamusal ve gönüllü kuruluşlardan yetkili ve görevli uzmanlar davet edilebilir.
- b)Merkezde sunulan hizmetler, çocuğu ve genci aile bütünlüğü içinde korumaya ve desteklemeye yönelik bir anlayışla planlanır ve uygulanır.
- c) Gençlere yönelik hizmetler, yaş sınırının saptanması, hizmetin gereği ve müracaatçıların bireysel ve ailevi özellik ve gereksinimleri göz önünde tutularak yapılır. Bu değerlendirmelerde, sosyal çalışmacının çalışma programı ve önerisi doğrultusunda, merkezin sosyal servisi tarafından karar alınır.
- d)Merkez hizmetleri yürütülürken, üniversiteler sivil toplum kuruluşları ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği yapılabilir.
- e)Merkez tarafından hizmet götürülecek çocukların belirlenmesi, doğrudan merkez elemanları eliyle olabileceği gibi, ilgili, gönüllü ve resmi kuruluşların ve kişilerin yazılı/sözlü uyarı ve ihbarlarıyla da olabilir.
- f Merkezde çalışacak meslek elemanları ve diğer personeller Şube Müdürlüğü tarafından görevlendirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Malî Hükümler

MADDE 15-Merkeze ait harcamalar Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığına ait bütçeden Çocuk Hizmetleri Şube Müdürlüğüne ayrılan pay üzerinden karşılanacaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Personelin Çalışma Gün ve Saatleri

MADDE 16-Meslek elemanları ile gerekli görülen diğer personelin çalışma gün ve saatleri, çocukların merkezde bulunuş saatleri ve alan çalışması dikkate alınarak genel mesainin dışına çıkabilir.

Personelin Giyim

MADDE 17-Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan Personelin Kılık ve Kıyafetine Dair Yönetmelik doğrultusunda ve hizmetin gereklerine uygun olarak giyinmeleri esastır. Ancak hizmetin niteliği, çocuklarla birebir ve sürekli iletişim kurma gerekliliği, çocukların güveninin kazanma ve etkinliklerde rahat hareket edebilme gibi nedenlerle, çocuklarla alanda ve birimlerde meslek elemanlarının kılık-kıyafetinde esneklikler tanınır.

Yürürlük

MADDE 18-Büyükşehir Belediye Meclisi'nin aldığı karardan sonra Sayıştay görüşü alınan bu yönetmelik, yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19- Bu yönetmelik hükümlerini, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı yürütür.